EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 02 02
COM(2022) 32 final

2022/0021 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Europos standartizacijos organizacijų sprendimų dėl Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1025/2012

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos standartizacijos organizacijos yra privačios organizacijos, atliekančios ypatingą vaidmenį Europos standartizacijos sistemoje. Kaip nustatyta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1025/2012[1], Europos standartizacijos sistemą organizuoja atitinkami suinteresuotieji subjektai arba ji jiems organizuojama remiantis nacionaliniu atstovavimu (Europos standartizacijos komitetas, CEN ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC)) ir tiesioginiu dalyvavimu (Europos telekomunikacijų standartų institutas (ETSI)). Komisijai pateikus standartizacijos prašymą, Europos standartizacijos organizacijos (kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1025/2012) yra vienintelės įstaigos, galinčios skelbti standartus ir standartizacijos leidinius. Jos tai daro laikydamosi konkrečių procedūrų, nustatytų Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 (Standartizacijos reglamento) 10 straipsnyje. Standartizacijos reglamente taip pat nustatyta, kad Europos Sąjunga gali finansiškai remti Europos standartizacijos organizacijas.

Europos standartizacijos organizacijos apibrėžtos Standartizacijos reglamento 2 straipsnio 8 punkte ir I priede. Yra trys Europos standartizacijos organizacijos: CEN, CENELEC ir ETSI. Joms tenka išskirtinis vaidmuo vykdant standartizacijos darbą, kurį atlikti Komisija prašo ES teisės aktų ir politikos įgyvendinimo tikslais.

Taip yra daugiausia dėl istorinių priežasčių. XX a. devintajame dešimtmetyje, kai buvo įsteigtos dabartinės Europos standartizacijos organizacijos ir buvo nustatytas jų vaidmuo rengiant standartus, sistema daugiausia buvo orientuota į Europos Sąjungos suinteresuotuosius subjektus.

Šiandien padėtis yra kitokia, o Europos standartizacijos organizacijų vidaus valdymas, sprendimų priėmimo procedūros ir jų narių struktūra buvo daug kartų keičiami. Europos standartizacijos organizacijos dabar bendradarbiauja su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant trečiąsias šalis, ir leidžia jiems dalyvauti ne tik techniniame darbe, bet ir vidaus politikos ir sprendimų priėmimo procese. Toks bendradarbiavimas yra sveikintinas; tačiau tais atvejais, kai Europos standartizacijos organizacijos visų pirma turėtų prisidėti prie ES teisės aktų ir politikos įgyvendinimo, būtinos apsaugos priemonės, kad būtų užtikrinta patikima procedūra ir subalansuotas atstovavimas suinteresuotųjų subjektų interesams, atsižvelgiant į strateginius prioritetus ir teisėkūros poreikius. Visų pirma tai taikoma vidaus sprendimams rengti standartus ir standartizacijos leidinius, kai to prašo Komisija pagal Standartizacijos reglamento 10 straipsnio 1 dalį. Šie vidaus sprendimai gali apimti sprendimus dėl standartizacijos prašymų priėmimo, naujos darbo temos priėmimo ir Europos standartizacijos leidinių priėmimo, peržiūros ar panaikinimo. Tokiais atvejais (ypač kai Europos standartizacijos organizacijos padeda taikyti ES teisės aktus ir rengia standartus, kurie yra itin svarbūs ES plačiajai visuomenei ir įmonėms) nustatant Europos standartizacijos organizacijų vidaus valdymą turi būti tinkamai atsižvelgiama į visų Europos suinteresuotųjų subjektų

[1] 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

(įskaitant mažąsias bei vidutines įmones ir pilietinės visuomenės organizacijas) nuomonę. Tai ypač svarbu dėl to, kad kai kurias Europos standartizacijos organizacijas visų pirma sudaro ekonominės veiklos vykdytojai, kurie turi balsavimo teisę, o pilietinės visuomenės organizacijų ir valdžios institucijų dalyvavimas kai kuriais atvejais yra ribotas.

Todėl reikia išsamesnių paaiškinimų, kad visas vidaus sprendimų priėmimo procesas skelbiant standartus ir standartizacijos leidinius, kuriuos Komisija prašo parengti pagal Standartizacijos reglamento 10 straipsnio 1 dalį, atitiktų tai, ko ES institucijos tikisi iš standartus rengiančios institucijos, oficialiai pripažintos Europos standartų organizacija.

Taikant reikalavimą nacionalinėms standartizacijos institucijoms suteikti tam tikrus atstovavimo ir sprendimų priėmimo įgaliojimus, susijusius su standartais, kuriuos Komisija prašo parengti, būtų įdiegta pakankama stabdžių ir atsvarų sistema – taip būtų užtikrintas suderinamumas su ES teisės aktais ir politika.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Komisija savo iniciatyvoje „Naujos 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas“ (COM(2021) 350)[2] paskelbė siūlysianti Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 pakeitimą, kartu su standartizacijos strategija, kuri pateikiama su šiuo pasiūlymu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūlomas teisės akto pakeitimas atitinka politinę standartų svarbą, kaip pabrėžta kitose pagrindinėse Komisijos iniciatyvose, tokiose kaip „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020) 67)[3], „Global Gateway“ (JOIN(2021) 30)[4], arba Tarybos pareiškime, kuriame palankiai vertinamas Komisijos ketinimas parengti standartizacijos strategiją siekiant sustiprinti Europos standartizacijos sistemą bei jos valdymą (2020 m. birželio 9 d. Tarybos išvados)[5].

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Iniciatyvos teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis.

- **Subsidiarumas (veiksmų atvejais, kai Europos standartizacijos organizacijos neturi išimtinės kompetencijos)**

Subsidiarumo klausimas nekyla. Šia iniciatyva siekiama iš dalies pakeisti ES reglamentą, kuriuo reglamentuojama Europos standartizacijos sistema. Juo konkrečiai siekiama užtikrinti gero valdymo principus rengiant standartus, kuriuos Komisija prašo parengti pagal standartizacijos reglamento 10 straipsnio 1 dalį. Šia iniciatyva bus sustiprintas nacionalinių atstovų (t. y. nacionalinių standartizacijos institucijų) vaidmuo sistemoje.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomas Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 pakeitimas yra labai ribotas ir skirtas Europos standartizacijos organizacijų darbui po to, kai Komisija pateikia prašymą. Šie prašymai

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=COM:2021:350:FIN
[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lt/TXT/?uri=CELEX:52020DC0067
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=JOIN%3A2021%3A30%3AFIN
[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52020XG0616%2801%29

atitinka viešosios politikos įgaliojimus, todėl svarbu užtikrinti gero valdymo principus, atitinkančius ES sprendimų priėmimo procesą. Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina, kad nacionalinio lygmens atstovavimas / dalyvavimas rengiant Europos standartus ir standartizacijos leidinius, remiantis prašymu pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnį, būtų užtikrintas kiekviename proceso etape.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas, kuriuo keičiamas reglamentas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Komisija šiuo klausimu surengė tikslines konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais (visų pirma su Europos standartizacijos organizacijomis, nacionalinėmis standartizacijos institucijomis, ES valstybėmis narėmis ir pramonės bei pilietinės visuomenės suinteresuotaisiais subjektais). Šiems suinteresuotiesiems subjektams buvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę ir prisidėti prie Komisijos darbo.

Per konsultacijas dėl standartizacijos strategijos veiksmų plano suinteresuotieji subjektai Komisijos geresnio reglamentavimo portale pateikė vertingų atsiliepimų apie Europos standartizacijos sistemos valdymą ir skaidrumą[6]. Panašius atsiliepimus Komisija gavo iš ataskaitų, kurias pagal Standartizacijos reglamento 24 straipsnio 2 dalį paskelbė Europos suinteresuotųjų subjektų organizacijos.

- **Poveikio vertinimas**

Komisija neatliko šios iniciatyvos poveikio vertinimo. Siūloma iniciatyva yra susijusi su Europos standartizacijos organizacijų administraciniais sprendimais, priimtais gavus Komisijos prašymus, pagrįstus politikos arba teisiniais poreikiais. Šie administraciniai sprendimai apima Sąjungos politikos valdymo / administracinius sprendimus. Šie administraciniai sprendimai daro poveikį tik identifikuojamiems suinteresuotiesiems subjektams. Apibendrinant galima teigti, kad poveikio vertinimo ir susijusių viešų konsultacijų nereikėjo, nes pakeitimo taikymo sritis būtų ribota, jis būtų tikslinis ir jame būtų pateikti su valdymu susiję techniniai galiojančių teisės aktų pakeitimai.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio ES institucijų biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siūloma iš dalies pakeisti tik du straipsnius.

Kad Europos standartizacijos organizacijos prireikus galėtų pritaikyti savo vidaus darbo tvarkos taisykles, pakeitimu numatomas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis iki įsigaliojimo.

---

6 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy_lt

Komisija padės Europos standartizacijos organizacijoms iš dalies pakeisti savo vidaus taisykles, taikomas priimant sprendimus dėl standartų ir standartizacijos leidinių, kuriuos Komisija prašo parengti pagal Standartizacijos reglamento 10 straipsnio 1 dalį.

2022/0021 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Europos standartizacijos organizacijų sprendimų dėl Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1025/2012

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[7],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1025/2012[8] nustatytos taisyklės, susijusios su produktams ir paslaugoms taikomų Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių nustatymu Sąjungos teisės aktų ir politikos įgyvendinimo tikslais;

(2) pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnį Komisija gali prašyti vienos ar kelių Europos standartizacijos organizacijų parengti Europos standartą arba Europos standartizacijos leidinį;

(3) Europos standartai ir Europos standartizacijos leidiniai yra svarbūs vidaus rinkoje. Pavyzdžiui, darnieji standartai gali būti naudojami, kai siekiama daryti prielaidą, kad rinkai tiekiami produktai atitinka atitinkamuose Sąjungos derinamuosiuose teisės aktuose tiems produktams nustatytus esminius reikalavimus, kai jie atitinka darniuosius standartus;

(4) pastaraisiais metais pasikeitė Europos standartizacijos organizacijų praktika, susijusi su jų vidaus valdymu ir sprendimų priėmimo procedūromis. Todėl Europos standartizacijos organizacijos suaktyvino bendradarbiavimą su tarptautiniais ir Europos suinteresuotaisiais subjektais. Toks bendradarbiavimas yra sveikintinas, nes taip prisidedama prie skaidraus, atviro, nešališko ir bendru sutarimu grindžiamo standartizacijos proceso. Tačiau, kai Europos standartizacijos organizacijos tenkina standartizacijos prašymus Sąjungos teisės aktų ir politikos įgyvendinimo tikslais,

[7] OL C , , p. .

[8] 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

neribotas bet kurio suinteresuotojo subjekto dalyvavimas priimant vidaus sprendimus gali lemti sprendimus, kuriais nevisiškai atsižvelgiama į Sąjungos interesus, politikos tikslus ir vertybes, taip pat apskritai į viešuosius interesus;

(5) nacionalinės standartizacijos institucijos atlieka labai svarbų vaidmenį standartizacijos sistemoje tiek Sąjungos lygmeniu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012, tiek valstybių narių lygmeniu. Todėl nacionalinės standartizacijos institucijos gali geriausiai užtikrinti, kad Europos standartizacijos organizacijose būtų tinkamai atsižvelgiama į Sąjungos interesus, politikos tikslus ir vertybes, taip pat apskritai į viešuosius interesus. Todėl būtina sustiprinti jų vaidmenį Europos standartizacijos organizacijų sprendimų priėmimo organuose, kai jie priima sprendimus dėl Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių, kuriuos Komisija prašo parengti pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1 dalį;

(6) Europos standartizacijos organizacijų sprendimus priimančių organų veikloje gali dalyvauti ne tik nacionalinės standartizacijos institucijos, bet ir stojančiųjų valstybių, šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių nacionalinės standartizacijos organizacijos. Siekiant užtikrinti, kad toms organizacijoms nebūtų užkirstas kelias dalyvauti atitinkamų sprendimus priimančių organų darbe, būtina tik nustatyti, kad tų organų sprendimus dėl Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių, kuriuos prašoma parengti pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1 dalį, priimtų tik nacionalinių standartizacijos institucijų atstovai, Europos standartizacijos organizacijų sprendimus priimančių organų darbui nenustatant jokių kitų reikalavimų;

(7) siekiant užtikrinti reikalavimo, kad Europos standartizacijos organizacijų sprendimus priimančiuose organuose sprendimus dėl Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių, kuriuos Komisija prašo parengti pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1 dalį, priimtų tik nacionalinių standartizacijos institucijų atstovai, veiksmingumą, būtina nustatyti, kad Komisija tokius prašymus gali teikti tik tą reikalavimą atitinkančiai Europos standartizacijos organizacijai;

(8) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(9) kad Europos standartizacijos organizacijos prireikus galėtų prie šio reglamento reikalavimų pritaikyti savo vidaus darbo tvarkos taisykles, reglamento taikymas turėtų būti atidėtas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1) 1 dalies pirmasis sakinys pakeičiamas taip:

„Neviršydama Sutartyse nustatytų įgaliojimų Komisija gali prašyti, kad viena ar kelios Europos standartizacijos organizacijos per nustatytą terminą parengtų Europos standarto ar Europos standartizacijos leidinio projektą, jei atitinkama Europos standartizacijos organizacija laikosi 2a dalies nuostatų.“;

2) įterpiama 2a dalis:

„2a. Kiekviena Europos standartizacijos organizacija užtikrina, kad tik nacionalinių standartizacijos institucijų atstovai kompetentingame tos organizacijos sprendimų priėmimo organe priimtų tokius sprendimus dėl 1 dalyje nurodytų Europos standartų ir Europos standartizacijos leidinių:

a) sprendimus dėl standartizacijos prašymų priėmimo, atmetimo ir vykdymo;

b) sprendimus dėl naujos darbo temos priėmimo;

c) sprendimus dėl Europos standartų arba Europos standartizacijos leidinių priėmimo, peržiūros ir panaikinimo.“.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo … [*OP: įrašykite datą – 6 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos*].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*